

1. a) Ha  $(a_n)$  számtani sorozat, akkor  $a_n = a_1 + (n-1)d$ , azaz  $a_n = (d)n + (a_1 - d)$ ;

ha  $a_n = An + B$ , akkor  $a_{n-1} = A(n-1) + B$ , és így  $a_n - a_{n-1} = A$ , tehát a sorozat számtani.

b) Ha  $(a_n)$  számtani sorozat, akkor  $S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$ , azaz valóban fennáll, hogy  $S_n = \left(\frac{d}{2}\right)n^2 + \left(a_1 - \frac{d}{2}\right)n$ ;

ha pedig  $S_n = Kn^2 + Ln$ , akkor  $S_{n-1} = K(n-1)^2 + L(n-1)$ , és így  $a_n = S_n - S_{n-1} = (2K)n + (L - K)$ , azaz a sorozat valóban számtani.

2. Dolgozhatunk vektorokkal. Legyen  $\overrightarrow{AB} = \mathbf{a}$  ( $|\mathbf{a}| = a$ ),  $\overrightarrow{BC} = \mathbf{b}$  ( $|\mathbf{b}| = b$ ),  $\overrightarrow{CD} = \mathbf{c}$  ( $|\mathbf{c}| = c$ ),  $\overrightarrow{DA} = \mathbf{d}$  ( $|\mathbf{d}| = d$ ),  $\overrightarrow{AC} = \mathbf{e}$  ( $|\mathbf{e}| = e$ ),  $\overrightarrow{BD} = \mathbf{f}$  ( $|\mathbf{f}| = f$ ); ekkor  $\mathbf{a} + \mathbf{b} + \mathbf{c} + \mathbf{d} = \mathbf{0}$ ,  $\mathbf{e} = \mathbf{a} + \mathbf{b}$ ,  $\mathbf{e} = -\mathbf{c} - \mathbf{d}$ ;  $\mathbf{f} = \mathbf{b} + \mathbf{c}$ ,  $\mathbf{f} = -\mathbf{a} - \mathbf{d}$ ,  $e^2 = a^2 + 2\mathbf{a}\mathbf{b} + b^2$ ,  $e^2 = c^2 + 2\mathbf{c}\mathbf{d} + d^2$ ,  $f^2 = b^2 + 2\mathbf{b}\mathbf{c} + c^2$ ,  $f^2 = a^2 + 2\mathbf{a}\mathbf{d} + d^2$ .

Ezekből, figyelembe véve, hogy  $\mathbf{b} + \mathbf{d} = -(\mathbf{a} + \mathbf{c})$ :

$$2(e^2 + f^2) = 2(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) + 2(\mathbf{a} + \mathbf{c})(\mathbf{b} + \mathbf{d}),$$

$$e^2 + f^2 = b^2 + d^2 + a^2 + c^2 - (\mathbf{a} + \mathbf{c})^2,$$

$$e^2 + f^2 = b^2 + d^2 - 2\mathbf{a}\mathbf{c}.$$

Ha a négyszög trapéz, akkor az  $\mathbf{a}$  és a  $\mathbf{c}$  vektorok párhuzamosak és ellentétes az irányításuk, tehát

$$\mathbf{a}\mathbf{c} = |\mathbf{a}||\mathbf{c}| \cos 180^\circ = -|\mathbf{a}||\mathbf{c}| = -ac,$$

tehát

$$e^2 + f^2 = b^2 + d^2 + 2ac.$$

Ha  $e^2 + f^2 = b^2 + d^2 + 2ac$ , akkor mivel a fentiek szerint  $e^2 + f^2 = b^2 + d^2 - 2\mathbf{a}\mathbf{c}$ ,  $2ac = -2\mathbf{a}\mathbf{c}$ , azaz  $2ac = -2|\mathbf{a}||\mathbf{c}| \cos \varphi$ , ahol  $\varphi$  az  $\mathbf{a}$  és a  $\mathbf{c}$  vektorok szöge. Most

$$2ac = -2ac \cos \varphi, \quad \cos \varphi = -1, \quad \varphi = 180^\circ,$$

tehát  $\mathbf{a} \parallel \mathbf{c}$ , azaz a négyszög valóban trapéz.

3. Ha egy egyenlő szárú háromszög alapja  $x$ , az alapon fekvő szög  $\alpha$ , akkor a magassága  $m = \frac{1}{2} \cdot x \cdot \operatorname{tg} \alpha$ , területe

$$T = \frac{1}{2} \cdot x \cdot \frac{x}{2} \cdot \operatorname{tg} \alpha, \quad T = \frac{x^2}{4} \cdot \operatorname{tg} \alpha.$$

Ennek alkalmazásával:

$$T_{ABC} + T_{A_1BC} = \frac{1}{2}bc \sin \alpha + \frac{1}{4}a^2 \operatorname{tg} \alpha = \frac{1}{4}(\operatorname{tg} \alpha)(a^2 + 2bc \cos \alpha), \quad T_{AB_1C} + T_{ABC_1} = \frac{1}{4}(\operatorname{tg} \alpha)(b^2 + c^2).$$

A koszinusztétel szerint  $a^2 + 2bc \cos \alpha = b^2 + c^2$ , tehát igaz az állítás.

4. Ismeretes, hogy  $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$  és  $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{1}{6}n(n+1)(2n+1)$ .

$$\begin{aligned} & 2 + 7 + 14 + \dots + (n^2 + 2n - 1) = \\ & = (1^2 + 2 \cdot 1 - 1) + (2^2 + 2 \cdot 2 - 1) + (3^2 + 2 \cdot 3 - 1) + \dots + (n^2 + 2n - 1) = \\ & = (1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2) + 2(1 + 2 + 3 + \dots + n) - n \cdot 1 = \\ & = \frac{1}{6}n(n+1)(2n+1) + 2 \cdot \frac{n(n+1)}{2} - n = \frac{n}{6}(2n^2 + 9n + 1). \end{aligned}$$

Rábai Imre